

Невена Коларова

Област Пазарджик, Община Пазарджик

Град Пазарджик

ПГ „Иван С. Аксаков“

12 а клас

„Стремежът ни към Справедливост“ / есе

Справедливостта е онова, което всеки човек може да изрази. Идва от етиката, моралът, традициите ни. На нея се основа законът, на нея се крепи държавата, тя е регулатор на отношенията в обществото. Ако нямаше справедливост, светът би бил война, глад, унижение и унищожение.

Според мен в държавата ни няма достатъчно справедливост, такава каквато ми се иска да има. Справедливостта е много важна за всеки един от нас и цялото ни общество. Справедливостта е стремежът всичко да бъде отсъдено и подредено по най-разумния и правилен начин, за да са щастливи повече хора. Знам, че не може всички да са доволни и всички да са щастливи. От раждането ни, нашите родители и учители, ни учат да различаваме справедливото от несправедливото. После обществото ни принуждава да променяме своите възгледи, но справедливостта си остава непроменена. Дали всеки има своя справедливост, както всеки има своя истина или свой живот? Не би трябвало, макар че за един справедливото е несправедливо за друг. А дали има универсална справедливост?

Има. Тя е в законите и правилата, които държат нашия свят и нашето общество. Дори и различно приемани от всеки, те трябва да ни поставят на равен съд, и човешки и обществен. Справедливостта е това дали можеш да решиш “проблема” и решението да е рационално и приемливо и за двете страни.

Може ли това да се случи? Можем ли да бъдем толкова мъдри, колкото е бил цар Соломон? А толкова справедливи? Често казваме, че нямаме закони в тази държава. Че няма възмездие за несправедливостта. Смятаме законите за несправедливи. Но в правото има една поговорка, че е по – добре да имаме лош закон, отколкото беззаконие. Защо? Ами защото е по-добре да има някакви правила, някакви ограничения, някакви норми, с които да се съобразяваме. Българското законодателство дава важната възможност всеки закон да може да се поправя толкова пъти, колко е необходимо, за да има справедливост. И най-лошият закон е за предпочитане пред беззаконието и произвола. Смисълът на управление и подреждане на държавата е основна за Новото време и за Просвещението, е че човек свободен, не когато е длъжен да се подчинява на друг човек, а на закона, който е равен за всички. Така е справедливо.

За съжаление живеем в противоречиво, дори размирно време. Уители ни казват „време бездуховно и потребителско“. Време на пълни дискотеки и празни библиотеки, на пълни очи и празни глави, на дебели портфейли и слаби ангели, време, в което

ценностите са подменени, моралът е деградира, а хората са отчуждени едни от други. В подобна обстановка справедливостта и законността дали са обречени? Както едно цвете, което е поставено във ваза, пълна с вода, примесена със сол - тези две понятия вехнат, без да привличат нищо внимание. Логично е тук да изникне въпросът: „Справедлив ли е днешният свят и колко?

За изтърпелите несправедливост изобщо не е справедлив, други чакат сетния съд, за да раздаде всевишният справедливост, други се борят и се стремят към справедливост. Искат ми се повече хора да са справедливи, да дават справедливост, така както трябва.

Тук се намесва и централната категория „свобода“, която е в основата на човешкия избор за развитие и излизане от комфортната зона на бездействие. За да постигне свободата си, човек трябва да превъзмогне собствените си „мързел и малодушие“, които я задушават. Следователно, човек сам ограничава себе си с липсата на мотивация и смелост да се изправи пред света, да преодолее правилата и да освободи разума си, за да преоткрие света, да действа справедливо. От страх, от мързел, от необразованост. Границата между счупването на оковите, ограничаващи собствената свобода и насилственото нахълтване в пространството на чуждата свобода е много тънка, затова Кант казва: „Разсъждавайте, но се подчинявайте“. Липсата на разсъждение води до леност и доброволно робуване на „опекуните“, дърпа прогреса назад, а заедно с него и човека и неговото мислене - двигател на развитието и самоусъвършенстването.

Осъзнаването на факта, че за да бъде законосъобразен и справедлив нашият свят, е необходимо ние да водим праведен начин на живот, обстановката в страната ни, а и така съм убедена, че светът ще стане по-добър и ще се промени. Вместо сол във вазата със справедливостта и законността ще има захар и те ще разцъфнат, отваряйки ни множество нови възможности, разширявайки нашия кръгзор. Силно вярвам, че ни предстои подобно „разбуждане“ и знам, че човекът неслучайно заема най-висшето стъпало на еволюционната йерархия. Той е способен на безпощадна жестокост, но и на неизмерима добродетел. А когато битието ни стане истински справедливо, добротворчеството ще се превърне в неизменна част от него. Аз вярвам в справедливостта!